

**RAPORT
privind starea economică, socială și de mediu
a municipiului Sighișoara în anul 2012**

Prezentul raport completează cu date statistice care reflectă starea economică, socială și de mediu a municipiului Sighișoara, Raportul de activitate al Primarului municipiului pe anul 2012, prezentat în ședința din luna februarie a.c. a Consiliului Local, conform Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conținutul acestui raport evidențiază evoluția principalilor indicatori economico-sociali ai municipiului Sighișoara în anii de referință. Pentru relevanță, acolo unde se pretează, au fost făcute comparații ale datelor demografice, economice, sociale și culturale din anul 2011 cu cele din anul 2012.

CAP 1 DESCRIEREA LOCALITĂȚII

Așezare geografică

Municipiul Sighișoara este situat în Podișul Hârtibaciului, subdiviziune a Podișului Târnavelor, parte componentă a Depresiunii Colinare a Transilvaniei. Coordonatele geografice ale localității sunt: $24^{\circ}46'40''$ longitudine estică și $46^{\circ}12'40''$ latitudine nordică. Municipiul Sighișoara are în componență satul **Hetiu**.

Situându-se în partea centrală a țării distanțele până la principalele localități de interes economic, administrativ, cultural și turistic nu sunt prea mari: 297 km până la București, 120 km până la Brașov, 156 km – Cluj-Napoca, 54 km – Târgu Mureș, 40 km – Odorheiu Secuiesc.

Așezarea orașului la intersecția unor drumuri importante din țară (Brașov – Sighișoara - Târgu Mureș - Cluj, Miercurea Ciuc – Odorhei – Sighișoara - Agnita – Sibiu, Sighișoara – Mediaș – Sibiu) a avut ca rezultat afirmarea Sighișoarei de-a lungul secolelor ca un centru important comercial, meșteșugăresc, administrativ și cultural. La acestea se adaugă în ultimul timp și importanța lui ca centru turistic, avându-se în vedere nu numai interesul pentru orașul medieval bine păstrat, ci și ca loc de plecare pentru vizitarea zonei din jurul Sighișoarei, cu mai multe obiective turistice deosebit de importante (pe lângă bisericile fortificate din Biertan și Viscri, ambele incluse în patrimoniul mondial UNESCO, amintim monumentele istorice din Saschiz, Archita, Roadeș, Apold, Criș, Mălăncrav, Dumbrăveni, Mediaș și Seleuș).

Relief

Relieful Sighișoarei, parte din vechea platformă a Mării Panonice, existentă cu sute de milenii în urmă, este tăiat în terase de curgere a apelor Târnavei și ale afluenților săi. În valea largă a Târnavei Mari, pe un teren accidentat de forma unei căldări, se ridică Dealul Cetății de pe care coboară orașul, întinzându-se dinspre nord-vest spre sud-est. Dealul Cetății (425 m) încoronat de cetatea medievală este înconjurat de alte dealuri mai înalte, așezate ca un imens amfiteatru natural: spre nord, Dealul Gării (528 m); spre vest Hula Daneșului și Dealul Stejăriș (524 m); spre sud Lunca Poștei, care urcă spre Dealul din Mijloc (511 – 603 m), iar spre est, Dealul Brădet (524 m).

Dispoziția văii orașului se face pe câteva nivele de altitudine – între 350 m pe lunca Târnavei Mari și 475m pe Dealul din Mijloc. Diferența de înălțime în zona orașului, de la nivelul Târnavei, este de aproximativ 110 m, astfel că Dealul Cetății domină întreaga vale din amonte a Târnavei Mari.

Climă

Prin poziția sa geografică, Sighișoara se încadrează în tipul climatic al Podișului Transilvaniei, apartinând sectorului cu climă temperat – continental moderată, prezentând câteva particularități, în funcție de aspectul deluros al regiunii și de culoarul mai coborât al Târnavei

Mari, care influențează asupra regimului termic și al precipitațiilor, conducând la inversions de temperatură, frecvența ceturilor și a curenților pe culoar. Curenții de aer au frecvența cea mai mare dinspre nord-vest, fiind canalizați pe culoarul Târnavei Mari. Calmul atmosferic predomină cu valori medii de 64 % și se instalează frecvent la Sighișoara și împrejurimi.

Regimul precipitațiilor

Precipitațiile medii anuale se înscrivă între 650-700 mm/an. Lunile cele mai ploioase fiind mai-iunie (în medie 90-100 mm/mp), iar cele mai secetoase, noiembrie-decembrie (20-30 mm/mp). Ploile torențiale nu au un caracter prea accentuat. Anul 1970 a fost un an ploios, cantitatea de precipitații a fost de 946,3 mm. În luna mai, cantitatea de precipitații a fost de 222,1 mm/mp când datorită cantitatii mari de precipitații s-au produs inundații.

Temperaturi - lunare și anuală

Temperatura medie anuală este de 8,2°C, valoare ce indică un potențial termic redus și care scoate în evidență climatul destul de răcoros.

Amplitudinea termică medie între luna ianuarie (-4,3°C) și luna iulie (18,6°C) este de 22,9°C. Cele mai ridicate valori ale temperaturii se înregistrează în luna iulie, cu o medie de 23°C, câteodată urcând, pentru puține zile, până la 28-30°C, iar cele mai scăzute valori medii ale temperaturii se înregistrează în luna ianuarie, cu o medie de -4°C, care uneori coboară pentru scurt timp, până la -25 - 30°C. Numărul mediu al zilelor cu îngheț este de circa 120, iar al zilelor calde de 70.

Rețeaua hidrografică

Cursuri de apă din localitate

Pozitia geografică a României în zona climatului temperat-continental și relieful sunt factorii cei mai importanți în configurația rețelei hidrografice și a valorilor principaliilor parametri hidrologici.

Regimul hidrografic se caracterizează prin oscilații mari de debite, respectiv printr-o perioadă de ape mari provenite din topirea zăpezii (martie) și prin viiturile rezultate din ploile de primăvară (aprilie-mai), precum și debite mici, din perioadele mai secetoase (august-octombrie).

Apele subterane sunt cantonate în depozite cu capacitați de înmagazinare și permeabilitate diferite în funcție de caracterul granulometric al rocilor și de gradul lor de fisurare. În zona Sighișoara, nivelul hidrostatic se găsește la adâncimi variante, în lunca Târnavei Mari la 1-3 m și 5-10 m în terasele inferioare, 10-12 m în terasa de luncă a Văii Șaeșului, în cartierul Ana Ipătescu și desigur la adâncimi mai mari pe terasele suspendate. În această zonă predomină apele subterane carbonatice cu tendință de îmbogățire în sulfati, cu mineralizații care ajung până la 1g/l (predomină cationii de Ca și Mg). Apele de suprafață aparțin în ansamblu bazinului hidrografic al Târnavei Mari.

CAP 2 ASPECTE ADMINISTRATIVE

1. Suprafața unității administrativ teritoriale

Suprafața totală a unității administrative este de 9.602,25 ha din care 1.334,26 ha intravilan și 8.267,99 ha extravilan. Satul apartinător, Hetiur, are o suprafață totală de 76,41 ha.

2. Date demografice

Populația stabilă în municipiul Sighișoara, conform rezultatelor preliminare ale Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2011 este de 26.370 locuitori, din care 12.657 bărbați, reprezentând un procent de 48% și 13.713 femei, reprezentând un procent de 52%.

Între cele două recensăminte ale populației din anii 2002 și 2011, în Sighișoara s-a înregistrat o scădere constantă a populației de la 32.304 locuitori la 26.370, rezultând o diferență de 5.934, ceea ce reprezintă o scădere de 22,5% în 9 ani.

Prezentăm mai jos rezultatele preliminare ale Recensământului Populației și al Locuințelor din anul 2011 în municipiul Sighișoara:

Populația stabilă după principalele religii:

Religia	Nr. locuitori
Ortodoxi	19.945
Romano-catolici	1.501
Greco-catolici	175
Reformați	2.184
Baptiști	177
Penticostali	308
Adventiști de ziua a șaptea	106
Alte religii	1.802
Fără religie	65
Atei	24
Religie nedeclarată	83

Populația stabilă după principalele limbi materne:

Limba maternă	Nr. locuitori
Română	21.032
Maghiară	4.778
Romani	104
Germană	373
Ucraineană	4
Rusă	*
Altă limbă maternă	33
Limbă maternă nedeclarată	45

* rubricile marcate cu * semnifică număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3).

Comparativ cu anul 2011, în anul 2012 se poate observa o scădere atât a numărului de nașteri cât și a numărului de decese înregistrate.

Anul	1990	2002	2010	2011	2012
Indicator	Nr. total				
Nașteri	510	326	611	555	544
Decese	314	317	333	367	301
Decedați sub 1 an	4	4	-	3	-

3. Educație

Unități de învățământ:

În Sighișoara funcționează în prezent 27 unități școlare de stat din care 11 grădinițe, 11 școli cu învățământ primar și gimnazial, 4 licee, un Club al Copiilor și un Club Sportiv Școlar.

Învățământul particular sighișorean este reprezentat de două unități de învățământ, respectiv una de învățământ preșcolar, Grădinița „Pinocchio” cu predare în limba germană, patronată de SC Adria Serv, acreditată prin Ordinul MECTnr. 4754/2010 respectiv una de învățământ preuniveristar Școala postliceală sanitară, patronată de Fundația Laurențiu din Reghin, autorizată conform Hotărârii ARACIP nr 9/2011.

Pe linia tradiției multiculturalismului, Sighișoara oferă posibilitatea instruirii și educării copiilor în limba germană și maghiară de la grădiniță până la clasa a XII-a. Astfel, în afară de

Grădinița „Pinocchio” cu predare exclusiv în limba germană în Sighișoara mai există trei grădinițe de stat care au grupe cu predare în limba germană: Grădinița cu program normal nr. 2, Grădinița cu program normal nr. 3, Grădinița cu program normal nr. 6. De asemenea există patru grădinițe de stat cu grupe cu predare în limba maghiară: Grădinița cu program normal nr. 1, Grădinița cu program normal nr. 2, Grădinița cu program normal nr. 6 și Grădinița cu program normal nr. 8.

Predarea în limba minorităților este asigurată atât în învățământul primar și gimnazial, cât și în cel liceal. Astfel, două școli generale și un liceu au clase cu predare în limba maghiară: Școala Gimnazială „Aurel Mosora” și Școala Gimnazială „Zaharia Boiu” respectiv Colegiul Național „Mircea Eliade”, Liceul Teoretic „Joseph Haltrich”, cea mai veche unitate de învățământ din Sighișoara, cu puternice influențe în viața culturală a localității, are secție cu predare în limba germană de la clasa zero la clasa a XII-a.

Învățământul liceal asigură continuarea studiilor în variate profile: real, uman, sau pe specialități. În cadrul liceelor teoretice funcționează clase cu predare în limbile maghiară și germană. Se remarcă faptul că liceele tehnologice și-au diversificat oferta, înființând profile în acord cu noua orientare economică a orașului: turism, contabilitate, chimie alimentară, dar mențin în oferta lor și profilele clasice - ceramică, confecții, electrotehnica - ce asigură calificările necesare industriei locale.

Prezentăm mai jos structura rețelei școlare a unităților de învățământ preuniversitar din municipiul Sighișoara:

Instituții de învățământ preșcolare

Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Denumirea unității de învățământ fără personalitate juridică arondată
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 2 Str. Plopilor nr. 19	
	Grădinița cu Program Normal Nr. 7 Str. Crizantemelor nr. 23
Grădinița cu Program Prelungit „Târnava” Str. Mihai Eminescu nr. 40	
	Grădinița cu Program Normal Hetiur Str. Principală nr. 100
	Grădinița cu Program Normal Rora Str. Principală
	Grădinița cu Program Normal Nr. 3 Str. Horea nr. 9
	Grădinița cu Program Normal Nr. 1 Str. Andrei Șaguna nr. 8
	Grădinița cu Program Normal Nr. 6 Str. Nicolae Bălcescu nr. 5
Grădinița „Pinocchio” Str. Crinului nr. 2 Acreditată prin Ordin M.E.C.T.S. nr. 4754/24.08.2010	
Școala Gimnazială „Miron Neagu” Str. Horea Teculescu nr. 2	Grădinița cu Program Normal Nr. 4 Str. Viilor nr. 122
Școala Gimnazială „Victor Jinga” Str. Nouă nr. 16	Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1 Str. Târnavei nr. 45

Instituții de învățământ gimnaziale

Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică	Denumirea unității de învățământ fără personalitate juridică arondată
Școala Gimnazială „Aurel Mosora” Str. Andrei Șaguna nr. 6	
Școala Gimnazială „Miron Neagu” Str. Horea Teculescu nr. 2	
	Școala Primară Dealul Viilor Str. Viilor nr. 122
	Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Str. Dumbravei nr. 28
Școala Gimnazială „Victor Jinga” Str. Nouă nr. 16	
	Școala Gimnazială „Octavian Goga” Str. Ana Ipătescu nr. 14
Școala Gimnazială „Zaharia Boiu” Str. Crizantemelor nr. 20	
Școala Gimnazială „Radu Popa” Str. Morii nr. 28	
	Școala Primară Hetiur Str. Principală nr. 100
	Școala Primară Rora Str. Principală

Unități de învățământ liceale

Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică
Colegiul Național „Mircea Eliade” Str. 1 Decembrie 1918 nr. 31
Liceul Teoretic „Joseph Haltrich” Str. Scării nr. 5-7
Liceul Tehnologic Nr. 1 Str. Ilarie Chendi nr. 7
Liceul Tehnologic Nr. 2 Str. Tache Ionescu nr. 18

Alte unități de învățământ

Denumirea unității de învățământ cu personalitate juridică
Clubul Copiilor Sighișoara Str. 1 Decembrie 1918 nr. 30A
Clubul Sportiv Școlar Sighișoara Str. Hermann Oberth nr. 17
Școala postliceală sanitară „Eugen Nicoară” Sighișoara Autorizată conform Hotărârii ARACIP nr. 9/3.10.2011

Învățământul vocațional este asigurat de Școala de Muzică cu clasele I-VIII, în care se studiază pianul, vioara, violoncelul, percuția și de clasele cu profil sportiv din cadrul a două școli generale. De asemenea, elevii învățământului preșcolar, primar și gimnazial au posibilitatea de a urma în cadrul Clubului Copiilor și elevilor cursuri de: informatică, carting, teatru medieval, dans modern, cultură și civilizație engleză și protecția mediului și ecologie sau pot urma sporturi de performanță în cadrul Clubului Sportiv din localitate.

Clubul Copiilor și Elevilor este o unitate de învățământ în care se desfășoară activități instructiv-educative specifice, în afara cursurilor școlare. Activitatea este organizată pe cercuri, pe grupe de începători, avansați și performanță, având ca scop aprofundarea și completarea cunoștințelor din școală, dezvoltarea aptitudinilor, potrivit vocației și opțiunilor elevilor. În cadrul Clubului Copiilor Sighișoara se desfășoară activități cu conținut tehnic – aplicativ, științific și cultural-artistic. Clubul Copiilor Sighișoara funcționează în prezent cu un număr de 7 cercuri: Cercul de dans modern, Cercul de teatru medieval, Cercul „Cultura și civilizația engleză”, Cercul „Atelierul fanteziei”, Cercul de informatică, Cercul de carting și Cercul de protecția mediului și ecologie. În anul școlar 2012-2013 au fost înscrisi un număr de 750 de elevi.

Evoluția populației școlare pe cicluri de învățământ:

	2002-2003	2011-2012	2012-2013
Învățământ preșcolar	1.117	886	825
Învățământ primar	1.780	1.403	1.394
Învățământ gimnazial	2.044	1.550	1.462
Învățământ liceal	1.920	2.326	2.251
Total copii și elevi	7.596	6.165	5.932

Evoluția numărului personalului didactic și nedidactic:

Anul școlar	2002-2003	2011-2012	2012-2013
Educatoare	47	63	58
Învățători	80	71	76
Profesori	186	224	245
Maiștri	45	12	8
TOTAL	358	370	387

4. Cultură

A.Instituții de cultură:

Casa de cultură municipală

Casa de Cultură a municipiului Sighișoara, unitate de cultură aflată sub autoritatea Consiliului local a găzduit spectacole de muzică, teatru și dans în Sala “Mihai Eminescu” cu o

Întocmit: Anca Silvia Rațiu – Serviciul Relații Publice

capacitate de 500 de locuri. În luna octombrie Casa de Cultură a organizat Festivalul Internațional al Clovnilor – ediția a II-a și Festivalul Sighișoara Muzicală – ediția a III-a.

Muzeul de Istorie

Muzeul de Istorie Sighișoara este o instituție de cultură aflată în slujba comunității. Scopul acestei instituții, subordonată Municipiului Sighișoara, este acela de colecționare, evidență, cercetare și expunere în vederea studiului, dar și a recreerii bunuri materiale mobile, care evidențiază evoluția comunității sighișorene din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre. Muzeul de Istorie înființat în 1899 în Turnul cu Ceas, având încă două atracții turistice: Expoziția de arme medievale și Camera de tortură, care au atras în anul 2012 un număr de 28.993 de persoane. Muzeul de Istorie deține 11.802 piese de patrimoniu din care 40 din categoria Tezaur și 11.762 din categoria Fond.

Dincolo de activitatea științifică și cea de valorificare și promovare a istoriei și patrimoniului local, Muzeul de Istorie s-a dovedit a fi, și în acest an, un centru cultural viu cu deschidere spre comunitate. Astfel, s-a continuat seria programelor de educație muzeală pentru copii și elevi care s-au bucurat de interesul acestora, participarea lor fiind peste așteptări. De asemenea, evenimentul Noaptea Muzeelor, desfășurat în 19 mai 2012, având tema „Noaptea de poveste” cuprinzând spectacole și o expoziție tematică, înregistrând peste 3.400 de vizitatori.

Biblioteca municipală “Zaharia Boiu”

Instituție de cultură aflată, de asemenea, sub autoritatea Consiliului Local, Biblioteca Municipală a fost gazda a numeroase și valoroase activități culturale specifice muncii de bibliotecă și în folosul comunității. Aceste activități - lansări de carte, fie expoziții tematice, spectacole omagiale - au întregit în mod fericit calendarul cultural sighișorean.

Situarea cititorilor aflați în evidențele Bibliotecii Municipale în anul 2012 a fost următoarea:

- la Secția adulți: - 1.001 cititori înscrisi
  - 6.134 frecvență cititorilor
  - 20.203 cărți împrumutate
- la Secția copii: - 475 cititori înscrisi
  - 6.829 frecvență cititori
  - 21.973 cărți împrumutate
- la Sala de lectură: - 973 cititori înscrisi
  - 2.709 frecvență cititorilor
  - 5.131 cărți consultate
- Serviciul BIBLIONET: 3. 377 utilizatori

B.Manifestări culturale

Sighișoara este recunoscută a fi un loc al evenimentelor, un spațiu generos de exprimare a artei în toate formele ei - muzică de toate genurile, teatru, dans, folclor, film – o scenă vie în care se împletește vechiul cu noul și, ceea ce este cel mai important, reușește să satisfacă cele mai diverse gusturi ale publicului. Fie că sunt organizate exclusiv de municipalitate, în parteneriat cu terți sau de diverse organizații acestea compun Calendarul evenimentelor culturale desfășurate în municipiul Sighișoara în anul 2012. De asemenea, municipalitatea a inițiat și sprijinit de-a lungul timpului numeroase evenimente organizate în parteneriat cu terți.

Principalele evenimente organizate în parteneriat în anul 2012 au fost:

Sighisoara Blues Festival

Asociația Sighișoara Blues Hospital Sighișoara a inițiat în 2005 organizarea unui festival care să cuprindă trei zile de concerte de blues la care să participe trupe din țară și străinătate. Manifestarea s-a bucurat de un real succes atât în mediile muzicale cât și la public, cu atât mai

mult cu cât este singura de acest gen din România. Din anul 2007 festivalul a fost organizat în parteneriat cu Municipiul Sighișoara.

Ediția 2012 s-a desfășurat, în baza HCL nr. 12 din 3 februarie 2012 în perioada 23 – 25 februarie 2012.

Festivalul Sighișoara Film Festival

Fundația Română pentru Educație și Educatori prin domnul Adrian Titieni a propus municipalității organizarea în parteneriat a **Festivalului Filmului de Comedie de la Sighișoara în anul 2009**. Domnul Adrian Titieni a găsit disponibilitate pentru sprijinirea inițiativei Domniei sale și la Asociația Turistică Sighișoara pentru asigurarea spațiilor de cazare, precum și pentru desfășurarea a workshop-urilor și conferințelor de presă din cadrul festivalului. Începând cu ediția 2010, când a devenit o veritabilă gală a filmelor românești premiate, titulatura s-a schimbat în **Sighișoara Film Festival**.

În anul 2012 Sighișoara Film Festival s-a desfășurat, conform H.C.L. nr. 65 din 25 aprilie 2012 completată cu H.C.L. nr. 77 din 31 mai 2012 în perioada 28 iunie - 1 iulie 2012.

Festivalul Sighișoara Medievală

Începând cu anul 1992, în fiecare vară, Cetatea Sighișoarei își retrăiește în mod fulgurant trecutul. Fiind o manifestare emblematică pentru Sighișoara, un mijloc de promovare eficace al potențialului turistic local, Festivalul Sighișoara Medievală a devenit un brand local care trebuie valorificat în continuare. Dată fiind austerația bugetară, cheltuielile la capitolul cultural au fost reduse substanțial din anul 2009 iar din 2010 s-au făcut restructurări și reduceri salariale masive.

În aceste condiții, Asociația Turistică Sighișoara, cu care municipalitatea are în comun preocuparea în direcția promovării Sighișoarei ca centru turistic și cultural de importanță internațională, a propus organizarea în parteneriat a evenimentului..

Astfel, începând din 2009, la Festivalul Sighișoara Medievală au fost prezentate exclusiv spectacole de dans, muzică, teatru medievale iar în Cetatea Medievală a fost interzisă comercializarea ambulantă a băuturilor alcoolice. Aceste măsuri au fost de natură să selecteze publicul care, a fost redus cantitativ dar a crescut vizibil în calitate.

Datorită ecourilor acestei manifestări în lume, perioada în care se desfășoară acest eveniment este cea mai aglomerată din sezonul turistic. În semn de apreciere pentru acest festival, Sighișoara a fost invitată să adere la Asociația Europeană Manifestărilor Istorice.

Vocația europeană a Sighișoarei a fost recunoscută la Strasbourg: Sighișoara este singurul oraș din România câștigător al trofeului Premiul Europei.

Municipalitatea sighișoreană a fost onorată în 2012 de cea mai înaltă recunoaștere a eforturilor făcute în direcția propagării ideilor europene și s-a străduit să fie la înălțimea aprecierii astfel exprimate. Astfel, Sighișoarei i-a fost acordată Diploma de Onoare al Consiliului Europei în anul 1998, Drapelul de onoare al Consiliului Europei în anul 1999, iar Placheta de Onoare în anul 2003. Ceremonia de decernare a Trofeului Premiul Europei, cu participarea parlamentarilor europeni, membri ai Subcomisiei Premiul Europei, a avut loc în 22 iulie 2012, în cadrul ediției a XX-a Festivalului Sighișoara Medievală desfășurată conform H.C.L. nr. 8 din 12 iulie 2012 în perioada 20-22 iulie.

Academia Sighișoara

Municipioal Sighișoara organizează din anul 1994 **Festivalul Internațional de Muzică Academică și Cursurile muzicale de vară – Academia Sighișoara**, la inițiativa a doi sighișoreni, Luminița și Valentin Tcacenco împreună cu violonistul elevetian de origine română. Alexandru Gavrilovici. Parteneri în acest proiect cultural sunt Fundația Elan București și Asociația „Cultura VIVA Sighișoara”. Această manifestare culturală de o înaltă ținută artistică a adăugat o nouă dimensiune imaginii Sighișoarei ca centru cultural internațional.

Evenimentul se desfășoară sub înlaltul patronaj al Ambasadei Elveției la București care a inclus concertul inaugural din 1 august, dedicat în mod tradițional Zilei Naționale a Elveției, în ciclul de manifestări dedicate jubileului de 50 de ani de relații diplomatice România - Elveția.

În anul 2012 evenimentul s-a desfășurat în perioada 1-14 august, conform H.C.L. nr. 41 din 29 martie 2012.

Festivalul Minorităților Etnice ProEtnica și-a propus să ofere comunităților etnice și organizațiilor de imigranți din România o voce publică și posibilitatea de a-și prezenta toate domeniile vieții sociale, culturale și spirituale prin diverse forme culturale și academice și metode variate. Manifestarea este organizată din anul 2001 în la inițiativa și în parteneriat cu Centrul Cultural Interetnic. În anii 2010 și 2011 evenimentul nu s-a organizat din condiții obiective iar în 2012 a fost inclus ca secțiune în Festivalul Sighișoara Medievală.

Asociația LCS Speranța organizează din anul 2007 **Festivalul de folclor „Datini”** un festival care are ca obiectiv stimularea tinerilor care promovează folclorul românesc, precum și găsirea unor modalități concrete de transpunere scenică a obiceiurilor populare românești.

Acest festival de folclor, considerat a fi unul dintre evenimentele de referință în Transilvania, își propune să stimuleze tinerii care promovează datinile și obiceiurile populare românești.

Ediția 2012 s-a desfășurat în perioada 1-2 decembrie, conform H.C.L. nr. 78 din 31 mai 2012 completată cu H.C.L. nr. 85 din 25 octombrie 2012.

Ciclul de evenimente cultural-educative Gaudeamus 2013

Fundația Cultural-Științifică Gaudeamus organizează o serie de activități cultural-educative, concerte de muzică de cameră, spectacole de teatru, teatru de păpuși în limba maghiară precum și alte activități culturale cum sunt prezentările de carte, proiecțiile de film, etc.

Până în anul 2011, cheltuielile ocazionate de organizarea acestor activități au fost acoperite atât din bugetul fundației, cât și din finanțări și sponsorizări. În 2012, aceste surse de finanțare s-au diminuat considerabil iar Fundația Cultural-Științifică Gaudeamus a adresat solicitarea de a organiza cele 16 evenimente cuprinse în program în parteneriat cu Municipiul Sighișoara.

Facem mențiunea că la toate aceste evenimente organizate în parteneriat, principalul beneficiu al Sighișoarei, dincolo de evenimentul în sine, a fost câștigul de imagine, care nu poate fi cuantificat în bani dar, care, cu siguranță, are un rol bine determinat în traseul ascendent al municipiului nostru, ca centru cultural de referință și obiectiv turistic de interes major.

Dintre acestea, cele mai longevive și vizibile atât în țară cât și în străinătate sunt Festivalul „Sighișoara Medievală” Menționăm faptul că cele două evenimente s-au desfășurat de la început sub auspiciile municipalității, având un impact major în promovarea imaginii Sighișoarei.

Ca și în anii anteriori, municipalitatea a organizat și în 2012 manifestări dedicate sărbătorilor naționale: Ziua Culturii Naționale, Unirea Principatelor Române, Ziua Europei, Ziua Independenței României, Ziua Victoriei, Ziua Eroilor, Ziua Internațională a Copilului, Săptămâna Mobilității Europene, Ziua Drapelului Național, Ziua Mediului, Ziua Imnului Național, Solidarității Orașelor din Patrimoniul Mondial, Ziua Armatei, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, Săptămâna Mobilității Europene, Ziua Națională a României, Ziua Revoluției etc.

5. Sănătate

Numărul persoanelor care au beneficiat de indemnizația de încadrate în grad de handicap I și II în anul 2012 a fost de 648. Ca o măsură specială de sprijin, aceste persoane au beneficiat de legitimații gratuite de transport în comun.

Bolile care predomină în rândul acestor persoane cu handicap sunt cele oftalmologice, metabolico-endocrine și infecțioase (în special în rândul minorilor) dar și boli neuropsihice, fapt care arată scăderea nivelului condițiilor de trai și de educație sanitară.

În anul 2012, Municipiul Sighișoara a acordat ajutor social unui număr de 129 persoane.

De ajutorul acordat pentru încălzirea locuinței au beneficiat 1.268 de familii și persoane singure, dintre care: 933 de familii și persoane singure pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale, 309 de familii și persoane singure pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri, iar 26 de familii și persoane singure pentru încălzirea locuinței cu energie termică.

Numărul familiilor care au beneficiat de alocații pentru susținerea familiei în anul 2012 a fost de 274.

Un număr de 24 copii au beneficiat în anul 2012 de lapte praf, la recomandarea medicului de familie.

În anul 2012, de serviciile Centrului Creștin, Social, Medical de Zi - servirea mesei, recuperare, asistență medicală și religioasă - au beneficiat zilnic 108 persoane vârstnice după cum urmează.

Centrul de Îngrijire și Asistență Sighișoara, aflat în subordinea Consiliului Județean Mureș, a furnizat în anul 2012, servicii sociale cu titlu permanent pentru 45 de persoane vârstnice.

Infrastructura medicală

Asistența medicală este asigurată de Spitalul Municipal, polyclinică, laboratoare medicale, farmacii, cabinețe medicale de familie, cabinețe medicale private, cabinețe stomatologice și laboratoare de tehnică dentară.

În Sighișoara funcționează Stația de ambulanță ca parte a Serviciului Județean de Ambulanță și Centrul SMURD de descarcerare și salvare.

Unități sanitare	2002	2009	2010	2011	2012
Spitale	1	1	1	1	1
Număr de paturi pentru spitalizare continuă	394	301	271	271	271
Număr de paturi pentru însoritorii minorilor	-	10	10	10	10
Număr de paturi pentru spitalizarea de zi	-	46	46	46	46
Policlinici	1	1	1	1	1
Farmacii	7	11	12	12	12

CAP 3 MEDIU

Un rol important în realizarea și păstrarea unor condiții optime pentru protecția mediului atât în mediul urban, cât și rural, îi revine administrației publice locale. Acestea au obligația

conform legii, să înființeze, să organizeze, să finanțeze servicii comunitare de utilități publice care au rolul de a îmbunătăți nivelul de trai al comunităților respective, asigurarea igienei și sănătății populației, protejarea și conservarea mediului natural.

Cu toate că între sistemele de transport rutiere din Cetate și Orașul de Jos nu există o relație de interdependență, astfel că acestea nu se influențează reciproc, impactul asupra mediului se manifestă în moduri similare (emisii de noxe, vibrații, zgomot), dar cu intensități diferite, determinate de compoziția și volumul traficului.

Un aspect negativ evidențiat până urma studiilor făcute de specialiști este acela că deși trama stradală din Cetatea medievală a Sighișoarei este impropriă traficului auto, acesta este permis nelimitat și contra cost de firma care administrează parcarile fără să respecte Regulamentul de acces și trafic auto aprobat de autoritățile locale, generându-se astfel o poluare de impact care se manifestă pe mai multe paliere, respectiv: este afectată calitatea aerului, aspectul estetic medieval al cetății este alterat de prezența autovehiculelor (parcate și/sau în mișcare), iar deplasarea acestora în perimetru fortificației creează disconfort pietonilor (străzile sunt înguste, iar traficul auto și pietonal nu sunt delimitate ci se desfășoară pe același spațiu strâmt dintre clădiri). În consecință, prin efectele negative pe care le generează, traficul rutier afectează viața locuitorilor cetății și tinde să amenințe dezvoltarea turismului local.

La nivelul municipiului, impactul sistemelor de transport rutiere asupra mediului geografic se manifestă cu precădere pe segmentul din DN13/E60 care traversează Sighișoara pe o distanță de aproximativ 7 km. Dacă în timp istoric influența acestui drum ce reprezenta axa principală a așezării a contribuit la dezvoltarea urbei (fiind considerat impact pozitiv), se constată că, o dată integrat în intravilan (ca urmare a extinderii spațiale a orașului) și intensificarea traficului rutier au început să apară efecte negative asupra calității mediului urban sighișorean. Astfel măsurările făcute au evidențiat său ușoare depășiri ale parametrilor de calitate a aerului (a crescut nivelul de poluare prin pulberi sedimentabile).

De asemenea, nivelul zgomotului a crescut considerabil. În urma întocmirii hărților de zgomot la solicitarea CNADR s-a constat că cel mai ridicat nivel se înregistrează în estul și vestul municipiului, de-a lungul drumului DN13/E60, respectiv la intrările/ieșirile din Sighișoara. Un nivel ușor mai scăzut, dar peste limitele admise (65-74 dB) se înregistrează între cartierul Târnava II și Piața Consiliul Europei. Limita maximului de zgomot (peste 75 dB) s-a constatat în cinci zone ale municipiului: pe strada Mihai Viteazu (între numerele 77-117), Strada Consiliul Europei, strada Morii (între numerele 26-30), strada Cornești (între numerele 1-37) și în zona Hotelului Transilvania (strada Nicolae Filipescu nr.1-3) (cap.7 fig.119-127). Trebuie menționat că nivelul de zgomot depășește limitele admise pe durata întregii zile. În condițiile în care limita maximă admisă este de 70 decibeli ziua și 60 decibeli noaptea, nivelul zgomotului pe DN13/E60 care traversează Sighișoara se situează între 75 și 80 decibeli ziua și peste 70 decibeli noaptea. În urma estimărilor efectuate de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România s-a constatat că numărul persoanelor afectate este de aproximativ 2700-3000, adică cca 10,0% din populația Sighișoarei.

- o măsură cu efecte benefice pentru locuitorii și care nu costă foarte mult ar fi montarea de panouri fono izolante în zonele de pe DN13/E60 identificate a fi afectate major.

În ceea ce privește vibrațiile generate de traficul rutier, analizele făcute au evidențiat pe DN13/E60 două zone vulnerabile la alunecări de teren care se pot declanșa ca urmare a circulației rutiere - intersecțiile DN13 cu străzile Morii și Anton Pann și strada Cânepii -, precum și două zone în care structura de rezistență a clădirilor a fost afectată de circulația autovehiculelor grele – străzile Ilarie Chendi și Libertății.

Din perspectiva expunerii la risc de accidente provenite din poluarea chimică, traficul de tranzit pe segmentul intravilan al drumului național DN13/E60, circulația cu viteză a autocisternelor încărcate cu mărfuri ce conțin substanțe toxice sau inflamabile reprezintă un pericol real pentru municipiu și populația locală.

În ceea ce privește riscul accidentelor de circulație pe DN13/E60 acesta este foarte mare în zona trecerilor de pietoni de pe strada Mihai Viteazul – zona „blocul turn” „drumuri și

poduri”, „Sigma”, „Policlinică” „Biserica din Cornești” și „Spital”. Montarea unor semafoare cu acționare manuală de către pietoni precum și monitorizarea eficientă de către Poliție a respectării vitezei maxime admise și a acordării priorității ar duce la scăderea numărului de accidente pe tronsonul menționat.

Studiile făcute au demonstrat că intensitatea traficului de pe DN13/E60 e o consecință a faptului că este și de penetrație și de traversare a municipiului, către care converg legăturile stradale ale zonelor rezidențiale și industriale, astfel că fluxul local de autovehicule se suprapune peste fluxul rutier de tranzit. De asemenea, s-a constatat că semaforizarea intersecției Plopilor-Kaufland a avut un impact pozitiv privind reduceriea vitezei autovehiculelor pe DN13/E60.

Realizarea Centurii ocolitoare – proiect aflat în stadiu de fezabilitate dar lipsit de finanțare – concomitent cu interzicerea traficului greu în municipiu ar anula toate aceste neajunsuri contribuind major la îmbunătățirea calității mediului și a vieții.

Analiza rețelei stradale sighișorene a evidențiat că accesibilitatea în 8 din cele 12 cartiere locuibile este limitată de factori naturali și/sau antropici dintre care cei mai importanți sunt: relieful deluros, râul Târnava Mare, lipsa fondurilor pentru investiții în infrastructură, zona industrială veche, calea ferată industrială.

Totodată, rezultatele observațiilor de pe teren ale rețelei stradale sighișorene au evidențiat o insuficientă dezvoltare în estul municipiului și a permis identificarea perimetrelor pretabile pentru extinderea acesteia. De asemenea, s-au identificat punctele în care anumite lucrări de reamenajare pot crește accesibilitatea și îmbunătății legăturile în interiorul municipiului.

În urma studiilor efectuate au fost făcute o serie de propunerile de îmbunătățire, unele dintre ele fiind realizabile și fezabile putând fi luate în considerare în viitorul apropiat:

- Reconstruirea subtraversării căii ferate din cartierul Târnava II prin lucrări de mărire a lățimii și înălțimii și eliminarea sau lărgirea zonelor pietonale;

- Construirea a minim două pasaje pietonale subterane, prevăzute cu căi duble de acces la fiecare capăt, pe sub DN13/E60 și calea ferată, pe strada Mihai Viteazu, segmentul cuprins între numerele 75 și 125); prin aceste amenajări se vor rezolva concomitent două probleme: pe de o parte vor fi create conexiuni pietonale sigure între cartierul Târnava II/Bărăgan și întreprinderile situate pe vechea platformă industrială (SC GTZ S.R.L., SC CESIRO S.A., VES S.A. ș.a) precum și cu cartierul Miron Neagu, iar pe de altă parte va crește siguranța pietonilor la traversarea căii ferate și a drumului DN13/E60.

- Construirea unei pasarele pietonale pe strada Ștefan cel Mare, în apropierea trecerii la nivel cu calea ferată, care va permite traversarea în siguranță a acesteia de către pietoni. Amplasarea se justifică din două motive: calea ferată desparte zone rezidențiale (cartierul Gării), iar traversarea se face în totală nesiguranță, pietonii trecând de cele mai multe ori printre semibarierele coborâte;

- Extinderea rețelei rutiere în estul municipiului, care să asigure o legătură directă între zonele industriale și cele rezidențiale astfel: între comuna Albești și: zona industrială nouă din estul Sighișoarei, cartierele Târnava II și Viilor; între cartierul Viilor și: zona industrială nouă din estul Sighișoarei, cartierul Târnava II și Albești. Această extindere implică, într-o variantă, construirea unui pod peste râul Târnava Mare și, într-o altă variantă, construirea a două poduri, investiția justificându-se prin: îmbunătățirea legăturilor între zonele funcționale din nord-estul și estul Sighișoarei (crearea unei legături directe); creșterea posibilităților de mobilitate; scăderea duratei deplasărilor între zonele menționate; deservirea cartierului Târnava II de serviciul de transport public local și tendința de extindere a orașului în această direcție, arealul fiind atractiv datorită, în mare parte, caracteristicilor terenului – suprafață mare plană și neconstruită (terenuri virane).

Mentionăm că în anul 2006 s-a încercat introducerea transportului public în cartierul Târnava II, însă, la staționarea autobuzelor la barieră, călătorii coborau și își continuau deplasarea pe jos (traversând neregulamentar calea ferată); astfel, în lipsa unei rute alternative directe (pasaj, pod) s-a renunțat la extinderea serviciilor de transport public urban în această zonă.

- Creșterea accesibilității zonei cunoscută sub numele de Târgul Vitelor în care sunt amplasate Sala Polivalentă Radu Voina și Strandul Mare, prin construirea unui pod peste Târnava Mare, care va asigura accesul din DN13/E60; date fiind importanța la nivel național a sălii de sport și potențialul acesteia de a atrage manifestări cu caracter sportiv de anvergură este important ca accesul către acest obiectiv să fie facil.

- Amenajarea unor sensuri giratorii în intersecțiile aglomerate: Podul de beton, Biserica din Cornești etc. ar fluidiza traficul și ar reduce poluarea fonică și a aerului.

Analiza impactului sistemului de transport feroviar asupra mediului geografic sighișorean a evidențiat o poluare fonică ce se manifestă printr-un nivel de zgomot ridicat, măsurat în apropierea liniilor de cale ferată, atât în gară cât și în zonele rezidențiale traversate de calea ferată. Cel mai mare nivel de zgomot s-a înregistrat în cartierul Târnava II, între blocurile despărțite de calea ferată. În urma măsurătorilor s-a constatat depășirea limitei maxime admise cu peste 20 dB. Prin reabilitarea segmentului de cale ferată Sighișoara-Coșlariu (lucrări începute în anul 2011), se preconizează scăderea nivelului de zgomot sub limitele maxime admise de normativele legale în vigoare, respectiv sub 70 dB.

În vederea dezvoltării infrastructurii și serviciilor de transport din Sighișoara și spațiul adiacent, va trebui să stabilim, la nivel local, planuri de dezvoltare eficiente și să adopte politici integrate pentru un transport durabil, prin care să fie susținută reducerea deplasărilor cu autovehicule personale și încurajarea utilizării transportului public și sau a bicicletelor. În acest scop, în Sighișoara va fi necesară implementarea unor măsuri precum:

- Reabilitarea drumurilor astfel încât să se asigure utilizarea lor la capacitatea maximă și extinderea rețelei stradale acolo unde este necesar și posibil;

- Remenajarea celor două autogări astfel încât să se asigure conexiuni rapide și de bună calitate cu interiorul și exteriorul municipiului;

- Implementarea unor proiecte de tipul Park and Ride, destinate celor care vin în Sighișoara pentru scurt timp (rezolvarea unor probleme, navetiști sau turiști de o zi); se va încuraja astfel deplasarea cu bicicleta în perimetru municipiului; aceste proiecte presupun amenajarea, la intrările în Sighișoara și în imediata apropiere a gării și autogărilor, a unor locuri de parcare pentru autovehicule și a unor ciclogări; pentru a fi eficientă, metoda Park and Ride va trebui susținută de extinderea și îmbunătățirea pistelor existente precum și amenajarea, în perimetru municipiului, a unor locuri de parcare pentru biciclete.

O altă soluție pentru reducerea utilizării autoturismelor personale pentru deplasările în Sighișoara și care ar favoriza mobilitatea pe distanțe scurte, este crearea cât mai multor zone multifuncționale în interiorul municipiului, în care distanțele scurte până la locurile de muncă ar motiva populația să se depleteze cu bicicleta sau pe jos.

De asemenea, transportul public local va trebui reconsiderat, în sensul înlocuirii parcoului auto cu autobuze ecologice, al corelării graficului de circulație cu cele ale transportului intrajudețean și feroviar de călători, modernizării stațiilor (dotarea cu panouri electronice care vor oferi informații despre timpul de așteptare, legături, trasee, durata călătoriei, eventuale accidente de pe traseu și orice alte informații utile) și extinderii traseelor, precum și înființarea unui serviciu de transport în scop turistic.

Având în vedere situația descrisă mai sus, se poate spune că că dezvoltarea unui sistem de transport durabil nu va avea un impact semnificativ asupra mediului geografic din Sighișoara și spațiul său adiacent, deoarece acesta s-a produs cu mult timp în urmă, efectele sale fiind în prezent estomilate. Realizarea acestui deziderat va avea însă un impact pozitiv cu privire la creșterea calității vieții atât în municipiu, cât și în aria sa de influență.

Îmbunătățirea accesibilității către aceste cartiere se poate face numai prin utilizarea judicioasă a infrastructurii existente, prin mărirea, acolo unde este posibil, a dimensiunii transversale a carosabilului și interzicerea parcării și/sau staționării autovehiculelor pe acesta. În vederea descongestionării arterelor rutiere de legătură de pe străzile Gheorghe Lazăr, Horia Teculescu, 1 Decembrie 1918, este indicată construirea unei parcări subterane la Piața Consiliul

Europei. În acest fel va putea fi interzisă parcare autovehiculelor pe strada 1 Decembrie 1918 care străbate centrul istoric și care, din această cauză, este utilizată la 50% din capacitate.

Observația pe teren a permis identificarea în perimetru cartierelor de blocuri Gării, Plopilor - Dumbravei și Târnava II centrale termice vechi și nefuncționale. În prezent, aceste structuri deteriorate contribuie la scăderea calității spațiilor publice din Sighișoara, pe lângă ocuparea inutilă a terenurilor. De aceea este preferabilă dezafectarea și transformarea acestora în parcări supraetajate, ceea ce ar aduce beneficii pe termen lung comunității, dintre care, cele mai importante ar fi: degrevarea tramei stradale secundare de autovehiculele parcate atât pe trotuar cât și pe carosabil, eliminarea locurilor de parcare de pe carosabil și utilizarea acestuia la capacitatea maximă, ameliorarea circulației în perimetru cartierelor, îmbunătățirea aspectului estetic al cartierelor.

Situății de urgență

Cea mai gravă situație cu care să confruntat sistemul de urgență în anul 2012 a fost producerea alunecării de teren de pe strada Română în luna iunie. Procesul geologic este activ în continuare pe ambele maluri ale Pârâului Șaeș oricând fiind posibilă crearea unui baraj natural în retenția căruia să fie inundat Cartierul Ana Ipătescu. Din cauza instabilității accentuate a vremii în perioada aprilie - august cantitățile mari de precipitații au produs inundații de străzi, curți, locuințe și pivnițe și au înfundat rețeaua de canalizare. De asemenea, nivelul Pârâului Șaeș a depășit cotele de inundație întrând în grădini în Cartierul Ana Ipătescu. Vijeliile din lunile iulie și august au dărâmat 5 pomi, au avariat mai multe acoperișuri de locuințe și au afectat rețeaua electrică pe mai multe porțiuni. De asemenea, trăznetele din timpul vîljenilor au deteriorat aparatură electro-casnică din locuințe. În toate aceste situații alături de Detașamentul de Pompieri Sighișoara, de echipele de intervenție de la Schuster-Ecosal, Aquaserv și Electrica au participat și echipele de intervenție ale Primăriei (din luna august SC Ecoserv Sig S.R.L.).

O problemă majoră cu care se confruntă lumea contemporană este producerea unor cantități tot mai mari de deșeuri, fapt ce presupune o gestionare judicioasă - colectarea, tratarea, reciclarea și depozitarea acestora – cu respectarea următoarelor principii:

- protecția sănătății populației;
- responsabilitatea față de cetățeni;
- conservarea și protecția mediului înconjurător;
- dezvoltarea durabilă.

Prestatorul SC Schuster Ecosal SRL – operator autorizat – execută, conform contractului încheiat cu Municipiul Sighișoara, murmătoarele activități:

- precolectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale;
- preselectarea și organizarea reciclării deșeurilor;
- măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;
- curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau îngheț;

Precollectarea deșeurilor menajere se face în europubele de 120 l și 140 l; eurocontainere de 0,8 mc și 1,1 mc; containere de 4 mc, 5 mc, 6 mc, 7mc și 10mc.

Precollectarea deșeurilor menajere și transportul acestora se efectuează pe baza unui grafic de ridicare zilnic, pe străzi, în baza unor contracte încheiate de persoanele fizice și juridice cu prestatorul SC Schuster Ecosal SRL.

În cursul anului 2012 au fost colectate de la populație o cantitate de 5.857 tone deșeuri menajere și o cantitatea de 7.600 mc de la agenții economici. De asemenea, au fost colectate deșeuri stradale în cantitate de 11.452 mc, iar deșeuri vegetale în cantitate de 11.847 mc.

Un aspect important care trebuie avut în vedere în perioada imediat următoare este crearea condițiilor pentru colectarea selectivă a deșeurilor ceea ce va duce la optimizarea depozitării acestora. De asemenea, funcționarea la parametri optimi a Stației de sortare a deșeurilor va determina valorificarea superioară a deșeurilor cu consecințe pozitive asupra echilibrării balanței costuri-profit a acesteia.

În Sighișoara funcționează unui depozit ecologic pentru depozitarea deșeurilor nepericuloase (menajere) și stație de epurare levigat. Depozitul ecologic este amplasat în zona vechiului depozit de deșeuri, pe D.N. 14, spre Mediaș și respectă *condițiile legale* privind un astfel de obiectiv atât în ceea ce privește amplasarea cât și construcția. Obiectivul ocupă o suprafață totală de 63.315 m², fiind împărțit în 4 celule de depozitare, din care două în funcțiune și având o capacitate totală de depozitare de 345.000 mc. Deșeurile depozitate provin în principal din municipiul Sighișoara aici mai depozitându-se, în baza unor hotărâri ale Consiliului Local și deșeuri din localitățile învecinate: Bierțan, Nadeș, Țigmandru, Albești, Vânațori, Apold și Acățari.

O problemă serioasă a societății contemporane este producerea unei cantități tot mai mari de deșeuri, ceea ce presupune gestionare judicioasă a acestora, un element important în această direcție fiind adoptarea unui plan eficient și sustenabil de reciclare a materialelor care intră în componența acestor deșeuri.

Prin Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, începând cu 1 iulie 2010 autoritățile administrației publice locale trebuie să ia măsuri privind diminuarea cu 15%/an a cantităților de deșeuri municipale și asimilabile, colectate și încrințate spre eliminare finală. În cazul neîndeplinirii acestui obiectiv autoritățile administrației publice locale vor plăti o contribuție de 100 lei/tonă plata făcându-se pentru diferența dintre obiectivul anual de diminuare și cel efectiv realizat.

Pentru a micșora cantitatea depusă este organizată acțiunea de selectare a hârtiei, cartonului, plasticului și a PET-urilor, la intrarea în depozit funcționează Stația de sortare a deșeurilor menajere, provenite din municipiul Sighișoara și localitățile învecinate (Albești, Vânațori, Apold, Nadeș, Țigmandru, Bierțan și Acățari), activitate pe care o prestează începând din luna august 2012, S.C. ECOSERV SIG S.R.L. Sighișoara.

Ca și în anii anteriori, în anul 2012 municipalitatea a desfășurat campanii de curățenie și de conștientizare a populației față de importanța menținerii unui mediu curat și sănătos:

- în lunile martie și octombrie: colectarea resturilor vegetale rezultate din gospodării: Luna curățeniei de primăvară și Luna curățeniei de toamnă.

- în 12 mai 2012, Sighișoara a participat la Campania „Let's Do It, Romania!”, o acțiune de curățenie la nivelul întregii țări, campanie care are drept scop conștientizarea cetățenilor asupra efectelor aruncării necontrolate a gunoiului în natură. La această campanie au participat 50 voluntari, colectându-se 60 saci, cu o capacitate de 110 l.

- în 5 iunie 2012, cu prilejul Zilei Mondiale a Mediului, Municipiul Sighișoara a organizat Campania “Sighișoreni pentru o cetate mai curată”, la care au participat un număr de 131 de voluntari și s-au colectat 50 de saci cu deșeuri de pe versanții cetății.

Conform Legii nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice Municipiul Sighișoara a implementat sistemul de colectare separată a deșeurilor, prin aplicarea legii urmărindu-se creșterea gradului de reciclare și de valorificare a deșeurilor colectate selectiv, creșterea gradului de informare și de conștientizare, precum și educarea funcționarilor publici, a angajaților și a cetățenilor cu privire la colectarea selectivă și managementul deșeurilor.

Colectarea selectivă a deșeurilor

Proiectul “Un oraș mai curat pentru noi și cei care vor veni” finanțat în cadrul contractului de grant RO2006/018-147.04.01.04.01.43 și finalizat în noiembrie 2009 a pus bazele activității de sortare a deșeurilor municipale colectate din Sighișoara și localitățile învecinate. Finanțat cu cca. 1 milion de euro nerambursabili din fonduri PHARE 2006, proiectul a derulat activități ce au avut ca rezultat: construcția unei instalații de sortare moderne pentru deșeurile menajere nepericuloase, achiziția de utilaje de transport specifice stației, instruirea și angajarea de personal din rândul șomerilor, informarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la rolul și importanța fiecărui în menținerea curățeniei orașului.

La darea în funcțiune în 2010 activitatea din stația de sortare a deșeurilor menajere a fost atribuită către SC ATT SA., care a administrat Stația de sortare până la începutul anului 2011.

În 2011, s-a înființat o nouă societate cu unic acționar Municipiul Sighișoara, S.C. Ecoserv Sig S.R.L., care are ca obiect de activitate prestarea unor servicii de utilități publice pentru municipiul Sighișoara, cu extinderea ariei de acoperire cu servicii publice la toți utilizatorii, modernizarea și extinderea sistemelor de utilități publice dar și protecția socială a angajaților în perioada de criză prin care trece economia românească. Totodată s-a considerat că, în conformitate cu prevederile legii serviciilor publice comunitare de utilități publice nr. 51/2006, se poate asigura gestiunea delegată a unor servicii de utilități publice prin încredințare directă către operatorul nou înființat și reorganizarea serviciului public de gospodărire comună din cadrul Municipiului Sighișoara, asigurând astfel o gestionare mai performantă a unor servicii de utilități publice, realizarea de investiții în infrastructura aferentă serviciului.

Delegarea activităților căre SC Ecoserv Sig SRL s-a făcut doar în luna august 2012, data de la care s-a reluat și funcționarea stației de sortare a deșeurilor menajere. În perioada de intrerupere a activității s-au realizat lucrări de amenajare a platformelor de la intrarea și ieșirea din hală și drumul de acces, puțul de alimentare cu apă a depozitului precum și vestiarele pentru muncitori, lucrări la care se renunțase temporar în perioada de construcție a halei.

În prezent societatea se află în faza de obținere de autorizații și licențiere, funcționarea acesteia asigurând realizarea obiectivelor de mediu cu privire la gestionarea deșeurilor.

În zona blocurilor de locuit sunt amenajate platforme pentru precolectarea deșeurilor menajere, dotate cu containere speciale, destinate colectării selective a deșeurilor de ambalaje din hârtie, sticlă, PET-uri. Municipalitate are în vedere cu prioritate amenajarea acestor platforme încât să nu afecteze sănătatea publică.

În ce privește deșeurile feroase și neferoase, acestea sunt colectate de către firme specializate în colectarea și valorificarea lor.

Pe raza municipiului Sighișoara nu există un depozit de deșeuri periculoase.

Pentru neutralizarea deșeurilor, din activitatea de ocrotire a sănătății, se impune existența unui contract cu o societate specializată și autorizată în domeniul deșeurilor periculoase. La deșeurile pentru care există dispoziții legale concrete (acumulatori, uleiuri uzate), precum și la deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), sunt respectate aceste reglementări.

Astfel, în cursul anului 2012, Municipiul Sighișoara, în parteneriat cu Asociația Română pentru Reciclare RoRec a desfășurat o campanie de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice "Locul deșeurilor nu este în casă. Trimit-le la plimbare!". În cadrul campaniei 2012 au fost colectate 8.630 kg deșeuri electrice și electronice. Această acțiune a făcut parte dintr-o amplă campanie de mediu derulată de Asociația RoRec la nivel național, în parteneriat cu autoritățile locale și în conformitate cu Normele Europene și legislația în vigoare.

Municipalitatea s-a implicat activ în această campanie pentru protecția locuitorilor Sighișoarei, DEEE-urile având nocivitatea de 10 ori mai mare decât cea a deșeurilor menajere, întrucât au în structura lor componente non-biodegradabile, ce conțin substanțe nocive.

Referitor la deșeurile de la unitățile de prelucrare a lemnului și de confecții textile, ca de altfel la toate deșeurile rezultate din procesele tehnologice, generatorii acestor deșeuri au obligația gestionării acestora în conformitate cu cerințele legale și a autorizațiilor pe care le dețin.

Apa

Apa este un factor de mediu indispensabil vieții. Ea îndeplinește în organism multiple funcții, fără apă toate reacțiile biologice devenind imposibile. Lipsa de apă sau consumul de apă poluată are multiple consecințe negative asupra sănătății omului.

Sursele de suprafață sunt reprezentate de cursurile de apă care traversează intravilanul, dintre care râul Târnava Mare – cea mai importantă sursă - pârâul Șaeș și Pârâul Câinelui au debit permanent. În zona adiacentă municipiului acestea sunt pâraiele Dracului, Șaesului și Șapartocului.

Sursele subterane sunt reprezentate de: pânta freatică din Podișul Transilvaniei.

În scopul potabilizării se folosește exclusiv apă din râul Târnava-Mare.

Apa râului Târnava Mare, în amonte de Sighișoara, corespunde în general cerințelor de calitate pentru sursa de alimentare cu apă potabilă. La debite mici însă apar depășiri la unii indicatori (consumul chimic de oxigen, amoniu, azotați, fosfați). Cele mai importante surse de poluare ale râului Târnava Mare, în amonte de Sighișoara, sunt deversările de ape reziduale din localitățile Cristurul-Secuiesc, Odorheiu Secuiesc, și Vânători.

Calitatea apei potabile distribuită în sistem centralizat este monitorizată atât de către operatorul autorizat S.C. Aquaserv S.A. Mureș, cât și de către Autoritatea de Sănătate Publică Mureș.

Pe teritoriul municipiului au fost identificate 10 izvoare permanente și fântâni situate pe domeniul public. Conform OMS 536/1997 calitatea apei potabile este verificată de către Direcția de Sănătate Publică, la solicitarea administrației publice locale.

Majoritatea surselor de apă din Sighișoara nu corespund, din punct de vedere bacteriologic și chimic doar două izvoare – cel din Str. Plopilor nr. 24 și Str. Izvorului f.n.- sunt potabile. Pentru îmbunătățirea calității apei, din punct de vedere bacteriologic, la aceste izvoare s-au executat lucrări de protecție sanitară și, periodic, se efectuează tratarea apei cu dezinfectante. Verificările sunt făcute periodic, calitatea surselor de apă fiind semnalată pe plăcuțe avertizoare.

Aerul

La nivelul întregii țări, poluarea aerului se situează sub media țărilor din UE. O dezvoltare economică necontrolată din acest punct de vedere ar putea însă să aducă în spațiul românesc elemente de poluare semnificative.De aceea, este foarte importantă respectarea prevederilor legale impuse de Autoritatea Națională de Protecția Mediului; Autoritatea de Protecția Mediului Mureș care a elaborat inventarul surselor de poluare de tip urban și pentru sursele industriale majore.

Există poluanți comuni ca SO₂, NO₂, CO, N₂O, particule solide, compuși organici, CO₂, rezultați din: încălzirea cu centrale termice sau cu surse proprii, prepararea casnică a hranei, încălzirea instituțiilor, centrale termice de întreprindere și arderi industriale.

În Sighișoara principala cauză a poluării este activitatea industrială desfășurată de S.C. Cesiro S.A., S.C. Siceram S.A., S.C VES S.A., etc.

Proiecte de mediu cu finanțare europeană implementate de Municipiul Sighișoara

- Proiectul “Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Mureș” - proiect finanțat prin POS Mediu. Valoarea totală a proiectului este de 110.875.965 Euro fără TVA, din care finanțare nerambursabilă din Fondul de Coeziune în valoare de 84.518.530 Euro. Obiectivul proiectului “Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Mureș” constă în reabilitarea și extinderea sistemului de alimentare și tratare a apei și a sistemului de colectare și tratare a apei uzate în scopul conformării cu obligațiile privind calitatea apei prevăzute în Tratatul de Aderare, precum și cu obiectivele Programului Operațional Sectorial de Mediu. Proiectul constă, în principal, în măsuri de reabilitare a captării de suprafață, extindere și reabilitare a conductelor de aducțiune, a rețelei de distribuție, inclusiv a stațiilor de pompăre, rezervoarelor și a stațiilor de tratare a apei, precum și reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare, inclusiv a stațiilor de pompăre și extinderea și modernizarea stațiilor de epurare. Prin acest proiect este asigurat accesul la servicii de alimentare cu apă de calitate, pe baza principiului maximizării eficienței costurilor, calității în operare și suportabilității populației. Astfel, la finalul perioadei de implementare, rata de conectare la sistemul de canalizare va atinge o medie de 100 % în aglomerările din Târgu Mureș, Reghin, Sighișoara, Târnăveni, Luduș, Iernut și Cristuru Secuiesc, aproximativ 349.000 locuitori urmând să beneficieze de acest proiect.

- Proiectul „Îmbunătățirea calității mediului prin înființare parc în municipiul Sighișoara”

Proiectul a fost finanțat în cadrul „Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”, din Fondul pentru Mediu. Lucrările de amenajare a parcurilor au fost realizate de către S.C. Mondo Holding Concept S.R.L. În cadrul acestui proiect au fost realizate patru parcuri: Locația I: str. Ana Ipătescu f. nr. (lângă magazinul

Coralia), 435mp; Locația II: str. Crizantemelor f. nr. (lângă imobil nr. 9) 2047mp; Locația III: str. Crizantemelor f. nr. (lângă imobil nr. 13), 2086mp ; Locația IV: str. Mihai Viteazul f. nr. (lângă magazinul Kaufland), 1797mp. În toate parcurile s-a avut în vedere, aşa cum prevedea programul de finanțare, în primul rând realizarea de spații verzi, prin amenajarea terenului, plantarea de arbori, arbuști și realizarea gazonului. Întocmit: Anca Silvia Rațiu Serviciul Relații Publice 15

Parcul de pe strada Ana Ipătescu a fost conceput ca un loc de odihnă și relaxare, cu alei și bânci și este dotat cu măsuțe pentru șah. Parcul de pe strada Garoafelor (locația II) este destinat în primul rând copiilor, fiind dotat cu mai multe elemente de joacă: leagăne, tobogane și bânci. În vecinătatea acestuia, parcul de lângă blocul nr.12 (locația III) este destinat relaxării și odihnei, adresându-se în special persoanelor mai în vîrstă. Este dotat cu o fântână arteziană și bânci. Parcul de pe strada Mihai Viteazul este destinat mai ales copiilor, având mai multe elemente de joacă: leagăne, tobogan, nisipar dar și bânci și măsuțe de șah. Toate parcurile au fost dotate cu sisteme de iluminat, coșuri de gunoi și trei dintre ele și cuspiste de irigații. Valoarea totală a proiectului realizat este de 1.364.001,21 lei. Proiectul a fost finalizat în luna noiembrie 2012.

CAP 4 INFRASTRUCTURA TEHNICO - EDILITARĂ

Rețeaua stradală a municipiului Sighișoara cuprinde un număr de 120 de străzi, cu o lungime totală de 73,3 km.

Rețeaua de drumuri :

- drumuri naționale: total = 7,46 km
E 60 = 7,04 km
DN 14 = 0,42 km
- drumuri județene: total = 3,10 km
DJ 106 = 3,10 km
- drumuri comunale: total = 7,80 km
DC 50 (Hetiur) = 0,80 km
DC 54 (A. Vlaicu) = 7 km
- străzi: total: 76,348 km

În funcție de tipul îmbrăcăminții rutiere a carosabilului acestora, străzile municipiului se împart altfel:

Nr. crt.	Îmbrăcăminte carosabil	Lungime (km)
1.	asfaltate	25,751
2.	betonate	12,652
3.	împietruite (calupuri sau piatră de râu)	29,633
4.	macadam	26,354
5.	macadam-pamânt	7,709

Pe direcția est-vest, Sighișoara este străbătută de șoseaua europeană E 60 (București – Brașov – Târgu Mureș – Cluj-Napoca – Oradea – Budapesta)

Spre nord-est o șosea asfaltată leagă Sighișoara de Odorheul Secuiesc DJ 137 sau DN 13C. Spre sud, legătura cu Agnita se face prin șoseaua asfaltată DJ 106. Spre sud-vest șoseaua asfaltată DN 14 face legătura cu municipiul Mediaș.

Rețeaua de căi ferate:

Întocmit: Anca Silvia Rațiu – Serviciul Relații Publice

Sighișoara este străbătută pe direcția vest-est de magistrala feroviară electrificată 300: București – Brașov – Cluj-Napoca – Oradea – Episcopia Bihorului. De asemenea, există legătură pe calea ferată cu spre nord-est cu Odorheiul Secuiesc iar spre sud-vest cu Sibiul.

Transportul aerian:

În apropierea Sighișoarei se află trei aeroporturi: Tîrgu Mureș – Aeroportul „Transilvania” (aflat la o distanță de 56 km), Aeroportul Internațional Sibiu (la o distanță de 100 km) respectiv Aeroportul Internațional Cluj-Napoca (la o distanță de 150 km).

Alimentarea cu apă potabilă

Alimentarea cu apă potabilă în Sighișoara a fost preluată de Compania SC Aquaserv SA Mureș în anul 2006. Sistemul de alimentare cu apă are o lungime de 84 km și asigură apă potabilă în sistem centralizat pentru 98,2% din populația municipiului. Restul de 1,8% au fântâni individuale.

Cantitatea de apă furnizată în sistem centralizat se asigură exclusiv din râul Târnava Mare.

Cantitatea de apă furnizată	2011	2012
Populație	908.643 mc	890.664 mc
Agenți economici și instituții	646.250 mc	505.806 mc

Scăderea cantității de apă furnizată în 2012 față de 2011 este un indiciu a faptului că industria a funcționat cu mult sub nivelul anului 2011.

Canalizarea menajeră și pluvială

Sistemul de canalizare menajeră are o lungime de 97,5 km și deservește 90,7% din populație. Sistemul de canalizare pluvială are o lungime de 17,80 km și deservește împreună cu canalizarea unitară (23,7 km) 70% din populație. În restul gospodăriilor evacuarea apelor uzate se realizează în sistem propriu: fosă septică, bazin vidanjabil.

Unele străzi ale municipiului, deși prevăzute cu rețea de distribuție a apei potabile, nu au rețele de canal menajer. Acest fapt conduce la evacuarea apelor uzate în sol sau prin rigole de suprafață, cu impact negativ asupra mediului și chiar a sănătății populației.

Cantitatea de apă preluată de stația de epurare în anul 2012 a fost de 1.727.636 mc, iar gradul de epurare al stației a fost de 92,5%.

Conducte de distribuție a gazelor naturale

În anul 2012 rețeaua de alimentare cu gaz metan a avut o lungime de 115,6 km. Rețeaua de alimentare cu gaz metan este împărțită pe trei trepte de presiune: medie, redusă și joasă.

În funcție de vechime, ponderea conductelor de alimentare cu gaz metan este următoarea:

- 70 % vechime peste 20 de ani
- 30 % rețele sub 20 ani

Numărul de abonați a scăzut în anul 2012 față de anul 2011, de la 12.110 abonați la 12.084 abonați. Din numărul total de abonați 11.324 au fost casnici, iar 760 agenți economici. Consumul de gaz metan mediu este de 59.629 mc/zi.

Energia electrică

Pe teritoriul municipiului *energia electrică* este distribuită de S.C. ELECTRICA S.A., societate care asigură distribuția la nivel național.

Energia termică este distribuită de S.C. ATT S.A. În Sighișoara există 8 centrale termice din care doar 2 mai furnizează agent termic către instituții bugetare și un număr de 18 centrale termice de scară care deservesc un număr de 204 apartamente.

Contorizarea apei se face cu contoare tip debitmetre în procent de 100%, iar încălzirea este contorizată cu contoare de energie în procent de 100%.

Rețele de telecomunicații, comunicații date și Internet

a.) Telefonia fixă și mobilă: La nivelul municipiului Sighișoara, furnizorii de telefonie fixă sunt Compania Romtelecom S.A. prin oficiul local de telefonie, S.C. RCS-RDS S.R.L, S.C. Vodafone România S.A. și Orange România S.A.. La sfârșitul anului 2012 numărul de abonați la serviciile de telefonie a Companiei Romtelecom S.A. a fost de 6.890 din care 5.943 persoane fizice și 947 persoane juridice.

Furnizorii de telefonie mobilă existenți în prezent în municipiul nostru sunt S.C. Vodafone România S.A., Cosmote România și Orange România S.A.

b.) Rețeaua Internet:

Accesul la rețeaua Internet este asigurat de patru furnizori:

S.C. RCS-RDS SRL

Compania Romtelecom SA – Click Net

S.C. Vodafone România S.A

Orange România S.A.

Numărul de abonați la serviciul de internet al Companiei Romtelecom în anul 2012 a fost de 1.826 din care 1.459 abonați casnici și 367 abonați agenți economici.

c.) Mass Media

Radio și televiziune:

Sighișoara beneficiază de serviciu de televiziune digitală furnizat de Compania Romtelecom S.A. care în anul 2012 a avut un număr de 2.745 abonați.

Facem precizarea că în municipiul Sighișoara, începând cu anul 2011, S.C. RCS-RDS S.R.L. furnizează servicii de telefonie fixă, internet, televiziune digitală și analogică, dar a refuzat, pentru al doilea an consecutiv, furnizarea informațiilor cu privire la numărul de abonați pentru serviciile oferite.

În municipiul Sighișoara emit patru posturi de radio:

- Radio Son, post local de radio care emite pe frecvența de 89,5 MHz și 107,9 MHz;
- Radio KISS FM, post național de radio care emite pe frecvența 107,3 MHz;
- Radio ZU, post național de radio care emite pe frecvența 105,9 MHz;
- Radio GUERRILLA, post național de radio care emite pe frecvența 105,4 MHz.

Publicații locale și județene:

Glasul Cetății: publicație bilunară cu un tiraj de 7.000 exemplare/ediție;

Jurnalul Sighișoara Reporter: săptămânal local cu un tiraj de 1.500 exemplare/ediție;

Punctul: săptămânal județean distribuit în Sighișoara cu un tiraj de 3.000 exemplare/ediție;

Zi de Zi: cotidian județean distribuit în Sighișoara cu un tiraj de 6.000 exemplare/ediție;

Cuvântul Liber: cotidian județean distribuit în Sighișoara cu un tiraj de 8.099 exemplare/ediție;

Presă online: Sighișoara Freelancer, Sighișoara Samizdat etc.

Pagini de internet: sighisoara.org.ro – pagina oficială a Municipiului Sighișoara și www.muzeusighisoara.com – pagina oficială a Muzeului de Istorie

Pe lângă acestea, există o serie de site-uri comerciale administrate de firme locale, din țară sau străinătate, care prezintă mai mult sau mai puțin exhaustiv informații despre Sighișoara: www.sighisoara.com, www.sighisoara.ro, www.infosighisoara.ro, www.sighisoaraonline.com, www.sighisoaraturism, www.sighisoara-transilvania.ro etc.

Fondul imobiliar construit cu destinația de locuință

Suprafața locuibilă în Sighișoara este de 443.700 mp.

Conform rezultatelor preliminare ale Recensământului Populației și al Locuințelor – 2011 în municipiul Sighișoara în anul 2011 situația fondului imobiliar construit cu destinația de locuință se prezinta astfel:

- numărul total de clădiri cu destinația de locuit la nivelul municipiului Sighișoara: 4.834
- numărul total de locuințe este de 12.325, din care 272 locuințe fac parte din domeniul privat al Municipiului Sighișoara, iar 12.053 de locuințe sunt proprietate privată.

În anul 2012 situația fondului imobiliar construit cu destinația de locuință se prezinta astfel:

- numărul total de clădiri cu destinația de locuit la nivelul municipiului Sighișoara: 4.883
- numărul total de locuințe este de 12.374, din care 270 locuințe fac parte din fondul locativ de stat (204 locuințe construite prin A.N.L.), iar 12.104 locuințe sunt proprietate privată.

În decursul anului 2012 au fost restituite foștilor proprietari, în baza Legii nr. 10/2001, două de imobile cu destinația de locuință.

Situată comparativă a locuințelor construite, după sursa de finanțare, în anii 2002, 2011 și 2012:

Forma de proprietate – sursa de finanțare	Anul 2002	Anul 2011	Anul 2012
- din fondurile publice	64	-	-
- din fondurile private	47	48	49

Situată comparativă a numărului de autorizații de construire eliberate, conform competențelor legale, de Municipiul Sighișoara în anii 2002, 2011 și 2012:

An	Nr. autorizații	Suprafața desfășurată (mp)
2002	197	20.442,14
2011	287	16.740,77
2012	254	14.622,49

Situată comparativă a autorizațiilor de construire eliberate de Municipiul Sighișoara în anii 2002, 2011 și 2012, după destinația construcțiilor:

	2002	2011	2012
TOTAL, din care	197	287	254
Construcții industriale	11	6	10
Construcții pentru comerț	6	14	10
Construcții locuințe	47	48	49
Construcții pentru învățământ	-	-	-
Construcții pentru turism	3	5	10

Altele (branșamente, reparații, etc.)	130	214	175
---------------------------------------	-----	-----	-----

CAP V ECONOMIA

Dezvoltarea economică. Scurt istoric.

La sfârșitul anilor '80, municipiul Sighișoara era beneficiarul unui profil industrial complex în care ponderea era deținută de ramurile textile și confecții textile, construcții de mașini și prelucrarea metalelor, sticlă și faianță, articole pentru menaj, produse alimentare, materiale de construcții, exploatarea și prelucrarea lemnului, pielărie, blănărie, încăltăminte etc.

Majoritatea unităților erau profilate pe industria ușoară, mai ales textilă (65% pondere valorică din produsele sighișorene), orientare fixată de o anumită tradiție locală (vechile bresle ale țesătorilor și croitorilor), precum și de materia primă abundantă pentru produsele ceramice.

Liberalizarea prețurilor la materiile prime și energie, lipsa fondurilor pentru retehnologizarea și modernizarea fabricației care să asigure prezența pe piață în condiții de eficiență și productivitate, incapacitatea de a face față presiunii competitivității, au avut ca rezultat diminuarea drastică a activității și chiar dispariția unor unități reprezentative pentru industria sighișoreană. Cea mai afectată a fost industria textilă. Importul de țesături de pe piețele asiatiche la prețuri autohtone, calitatea slabă a lânii românești, lipsa utilajelor performante mai ales la partea de finisare, au fost obstacole de netrecut. Țesătoriile de bumbac, mătase și întreprinderea de stofe și-au încetat activitatea.

Industria și ocuparea forței de muncă

În prezent, principalele activități economice sunt în industria textilă (țesătorii și croitorii), industria ceramică (porțelan, faianță), construcții, producție alimentară, prelucrarea lemnului și turism. Majoritatea societățile comerciale sighișorene cu capital privat, iar în ceea ce privește investitorii străini, acești sunt în principal germani și italieni. Cea mai mare pondere în economia locală, ca număr de firme, o au întreprinderile mici și mijlocii.

Rata șomajului în anul 2012 a fost de 1,82%, în scădere față de anul 2011, când aceasta era de 2,66%. În anul 2012, din totalul de 1.491 de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, 446 de persoane au fost indemnizate.

Situată comparativă a numărului de agenților economici care își desfășoară activitatea pe raza municipiului Sighișoara pe anii 2011 și 2012:

Tipuri de societăți după forma juridică	Existente la 31.12.2011	Existente la 31.12.2012
Societăți cu răspundere limitată (SRL)	725	677
Societăți pe acțiuni (SA)	11	35
Organizații cooperatiste (OC)	2	2
Întreprinderi Familiale	20	21
Întreprinderi Individuale	86	97
Persoane fizice autorizate	47	43

TOTAL:	880	875
---------------	------------	------------

Evoluția numărului de agenți economici în perioada 2002 - 2012 a fost următoarea:

Agenți economici	Existenți în 2002	Existenți în 2011	Existenți în 2012
Societăți comerciale, societăți pe acțiuni și organizații cooperatiste	658	738	714
Persoane fizice autorizate, Întreprinderi Individuale și Întreprinderi Familiale	540	153	161
Total:	1.198	891	875

În tabelul de mai jos sunt prezentate societățile cu număr semnificativ de angajați, cifrele de afaceri în anii 2011 și 2012:

Nr. crt.	Denumire societate	Nr. angajați 2011	Cifră afaceri	
			2011	din care export (%)
1.	SC "VES" SA	328	35.986.329	20
2.	SC Parat RO SRL	106	4.034.691	100
3.	SC "Siceram" SA	259	56.203.450	1,3
4.	SC "Târnava" SA	329	9.599.440	52,67
5.	SC "Sefar" SRL	128	43.485.382	100
6.	SC "Transtex" SA	186	4.922.259	91
7.	SC "Cesiro" SA	1.360	90.079.735	85
8.	SC "Hochland Romania" SRL	308	197.954.114	3,3
9.	SC GST Automotive Safety RO SRL	625	31.276.119,46	100
10.	S.C. Artfil S.A	34	1.167.284	44,28

Nr. Crt.	Denumire societate	Nr. angajați 2012	Cifră afaceri	
			2012	din care export (%)
1.	SC "VES" SA	340	28.136.359	29,73
2.	SC Parat RO SRL	111	4.804.996	100
3.	SC "Siceram" SA	270	58.494.443,47	0
4.	SC "Târnava" SA	271	8.379.782	57
5.	SC "Sefar" SRL	145	46.971.286	100
6.	SC "Transtex" SA	190	4.997.112	92,25
7.	SC "Cesiro" SA	1440	95.936.000	85
8.	SC "Hochland Romania" SRL	380	197.444.322	7
9.	SC GST Automotive Safety RO SRL	784	31.486.692,22	100

10.	S.C. Artfil S.A	-	-	-
-----	-----------------	---	---	---

Prezentăm în tabelul de mai jos situația comparativă a numărului de angajați în cei doi ani de referință:

Nr. Crt	Denumire societate	Nr. angajați 2011	Nr. angajați 2012	Nr. angajați 2011-2012 %
1.	SC "VES" SA	328	340	3,65
2.	SC Parat RO	106	111	4,71
3.	SC "Siceram" SA	259	270	4,24
4.	SC "Târnava" SA	329	271	-21,40
5.	SC "Sefar" SRL	128	145	13,28
6.	SC "Transtex" SA	186	190	2,15
7.	SC "Cesiro" SA	1.360	1440	5,88
8.	SC "Hochland Romania" SRL	308	380	23,37
9.	SC GST Automotive Safety RO SRL	625	784	25,44
10.	S.C. Artfil S.A	34	-	-

Prezentăm în tabelul de mai jos situația comparativă a cifrelor de afaceri în cei doi ani de referință:

Nr. Crt	Denumire societate	Cifră afaceri 2011	Cifră afaceri 2012	Cifră afaceri 2011-2012 %
1.	SC "VES" SA	35.986.329	28.136.359	-27,89
2.	SC Parat RO	4.034.691	4.804.996	19,09
3.	SC "Siceram" SA	56.203.450	58.494.443,47	4,07
4.	SC "Târnava" SA	9.599.440	8.379.782	-14,55
5.	SC "Sefar" SRL	43.485.382	46.971.286	8,01
6.	SC "Transtex" SA	4.922.259	4.997.112	1,52
7.	SC "Cesiro" SA	90.079.735	95.936.000	6,50
8.	SC "Hochland Romania" SRL	197.954.114	197.444.322	-0,25
9.	SC GST Automotive Safety RO SRL	31.276.119,46	31.486.692,22	0,67
10.	S.C. Artfil S.A	1.167.284	-	-

TURISMUL

Numărul turiștilor care au vizitat orașul Sighișoara este greu de cuantificat, o estimare a acestuia poate fi făcută având ca referință biletele vândute la Muzeul de Istorie. Astfel, în anul 2012 Muzeul de Istorie a avut un număr de 122.320 de vizitatori, dintre care 91.091 la Turnul cu Ceas, 12.828 la Colecția de Arme, 13.801 la Camera de Tortură. În anul 2012 un număr de 4.600 persoane au avut acces gratuit la Muzeul de Istorie.

Având în vedere faptul că numeroși turiști vizitează Cetatea Medievală în afara programului Muzeului de Istorie – restrâns în ultimii ani din cauza restructurării personalului și neplata orelor suplimentare – cifra reală a vizitatorilor este mult mai mare, situându-se în jurul cifrei de 200.000. O analiză a grupurilor de turiști din punctul de vedere al țării de origine arată o proporție semnificativă de spanioli, japonezi, germani, italieni, americani, englezi, francezi și maghiari.

Ca rezultat direct al preocupării autorităților locale promovarea Sighișoarei și a patrimoniului său, numărul vizitatorilor a crescut considerabil în ultimii ani, astfel încât

Sighișoara a fost inclusă în topul destinațiilor turistice mondiale întocmit de revista The Guardian la sfârșitul anului 2012.

Pe lângă atracția generată de încărcătura istorică și farmecul locurilor, profilul de centru cultural Sighișoara este întregit de manifestările culturale tradiționale, recunoscute în întreaga lume. Dintre acestea, Festivalul Sighișoara Medievală, aflat la cea de-a XXI-a ediție, se detașează a fi nu numai cea mai longevivă dar și cea mai valoroasă. În perioadă desfășurării acestuia – ultimul weekend al lunii iulie – se înregistrează vârful de sezon tursitic, când practic populația orașului se dublează, cu consecințe extrem de faste asupra turismului și serviciilor conexe acestuia.

De asemenea, Sighișoara este un loc căutat pentru filmarea de reclame, producții TV și producții cinematografice precum și o locație căutată pentru organizarea simpozioanelor, conferințelor, concursurilor și a altor manifestări naționale și internaționale care, în cele din urmă, înseamnă o afloare de oameni care se cazează, mănâncă și vizitează obiectivele locale, contribuind astfel la dezvoltarea economică.

Toate atributele recunoscute: destinație turistică de referință, centru cultural european, parte a patrimoniului Mondial UNESCO, deținător de premii internaționale etc. au făcut ca Sighișoara să fie selectată într-un proiect european de realizare a unei rețele de centre naționale de informare și promovare turistică, care se dorește a fi un cadrul integrat de promovare a patrimoniului național, prin 10 destinații cheie. Astfel, în anul 2012 a început implementarea Proiectului privind crearea și dotarea Centrului de Promovare și Informare Turistică Sighișoara. Proiectul este cofinanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Axa priorităță 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului, Domeniul de intervenție 5.3 – promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, Operațiunea - Crearea Centrelor Naționale de Informare și Promovare Turistică (CNIPT) și dotarea acestora; Valoarea totală a proiectului: 1.869.294,40 lei.

Obiectivul general al proiectului este promovarea Sighișoarei ca valoare istorică, arhitectonică și culturală, pe plan național și internațional în scopul creșterii atractivității sale ca destinație turistică și a creșterii numărului de turiști.

Structuri de cazare

După cum se știe, înainte de 1989 singura posibilitate de cazare din Sighișoara era Hotelul Steaua hotel care în prezent nu mai funcționează, clădirea fiind retrocedată urmașilor fostului proprietar Aurel Mosora – primul primar român al orașului.

În ultimii ani, înreprinzătorii locali care au intuit potențialul imens al turismului au construit, amenajat, dotat numeroase structuri de cazare turistică – hoteluri, pensiuni, moteluri camping- uri etc . Acestea sunt localizate în special în zona Cetății Medievale dar și în zonele limitrofe, valorificând frumusețea îmrejurimilor localității.

Prezentăm mai jos, situația sintetică a principalelor structuri de cazare turistică, pe categorii :

HOTELURI

Nr. crt.	HOTELUL	Capacitate	Nr. Camere
1.	Hotel Korona	51	26
2.	Hotel Sighișoara	64	32
3.	Hotel Binder Bubi	103	53
4.	Hotel Casa Wagner	55	22
5.	Hotel Rex	58	30
6.	Hotel Poenița	72	34
7.	Hotel Claudiu	36	17
8.	Hotel Transilvania	34	14
9.	Hotel Aparthotel Sighișoara	24	10

10.	Hotel Cavaler Sighișoara	152	74
	TOTAL	649	312

PENSIUNI

Nr. crt.	PENSIUNEA	Capacitate	Nr. Camere
1.	Pensiunea Casa Săsească	18	9
2.	Pensiunea Mario	22	11
3.	Pensiunea Phönix	12	6
4.	Pensiunea Citadela	12	6
5.	Pensiunea Hera	17	7
6.	Pensiunea Hera	19	7
7.	Pensiunea Joker	24	11
8.	Pensiunea Casa cu Cerb	18	10
9.	Pensiunea Chic	19	10
10.	Pensiunea Vila Franka	22	9
11.	Pensiunea Casa Legenda	10	5
12.	Pensiunea Gia	35	9
13.	Pensiunea Casa Lia	8	4
14.	Pensiunea San Gennaro	30	10
15.	Pensiunea Bella Vista	20	10
16.	Pensiunea Aquaris	20	10
17.	Pensiunea Fronius	14	7
18.	Pensiunea Julia	10	5
19.	Pensiunea Casa Cositorarului	8	4
20.	Pensiunea Stejarul	20	8
21.	Pensiunea Ana Cristina	14	7
22.	Pensiunea Bed&Breakfast Coula	12	6
23.	Pensiunea Casa Barocă	7	3
24.	Pensiunea Norbert	15	6
25.	Pensiunea Am Schneiderturm	13	5
26.	Pensiunea Cristina și Pavel	16	5
27.	Pensiunea Sighișoara (Str. Păstorilor)	12	4
28.	Pensiunea Sighișoara (Str. C.Negruzzi)	14	5
29.	Pensiunea Casa Sighișoreană	15	6
30.	Pensiunea Andrea-Maria	6	3
31.	Pensiunea Bastion	12	7
32.	Pensiunea La Castel	18	9
33.	Pensiunea Casa Dragonului	14	3
34.	Pensiunea Pivnita lui Teo	10	4
	TOTAL	536	231

MOTELURI

Nr. crt.	MOTELUL	Capacitate	Nr. Camere
1.	Motel Corsa	46	23
	TOTAL	46	23

HOTELURI PENTRU TINERET (HOSTELURI)

Întocmit: Anca Silvia Rațiu – Serviciul Relații Publice

Nr.crt	HOSTELUL	Capacitate	Nr. Camere
1.	Burg Hostel	53	18
2.	Nathan's Villa Hostel	26	3
	TOTAL	79	21

CAMPINGURI

Nr.crt	CAMPING	Capacitate	Nr. Camere
1.	Camping Vila Franka	24	12
2.	Camping Aquaris	20	10
	TOTAL	44	22

TOTAL CAPACITATE CAZARE SIGHIȘOARA

Structuri de cazare	Capacitate	Nr. Camere
TOTAL	1354	609

În tabelul de mai jos sunt prezentate comparativ structurile de cazare din Sighișoara în anii 2011 și 2012:

Structuri de cazare	Anul 2011		Anul 2012	
	Capacitate	Nr. camere	Capacitate	Nr. camere
TOTAL	1325	601	1354	609

Evoluția capacitații de cazare în municipiul Sighișoara în perioada 2011 – 2012:

Denumirea indicatorilor capacitate	Anul 2011	Anul 2012	Creștere %
Numărul mediu de camere utilizate, respectiv oferite, din care:	601	609	1,33
• Numărul mediu de camere permanente	579	587	1,38
• Numărul mediu de camere sezoniere	22	22	0
Numărul mediu de locuri-pat din camerele utilizate, respectiv oferite turiștilor, din care:	1325	1354	2,18
• Numărul mediu de locuri - pat din camerele permanente	1281	1310	2,26
• Numărul mediu de locuri - pat din camerele sezoniere	44	44	0
Numărul mediu de locuri sezoniere utilizate, respectiv oferite în căsuțe și terenuri de campare, din care:	844	844	0
• Numărul mediu de locuri - pat în căsuțe turistice	44	44	0
• Numărul mediu de locuri pe terenuri de campare	800	800	0

Structuri de alimentație publică

Structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică sunt unități de alimentație din incinta structurilor de primire cu funcțiuni de cazare, unități de alimentație publică situate în stațiuni turistice, precum și cele administrate de societăți comerciale de turism, restaurante, baruri, unități de fast food, cofetării, patiserii și care sunt atestate conform legii.

Baza de alimentație publică este bine reprezentată în Sighișoara, unde funcționează un număr mare de restaurante – asociate sau nu bazelor de cazare:

- **Restaurante asociate structurilor de cazare:** Restaurant Korona, Restaurant Sighișoara, Restaurant Lorelei și Restaurant La Pastorella în cadrul Hotelului Binder Bubi, Restaurant Rex, Restaurant Poenita, Restaurant Claudiu, Restaurant Transilvania, Restaurant Apart Cafe Sighișoara, Restaurant Cavaler, Restaurant Joker, Restaurant Casa Wagner, Restaurant Casa cu Cerb, Cafe-Restaurant Chic, Restaurant-Pizzerie San Genaro, Restaurant Burg Hostel.

- **Restaurante/pizzerii:** Restaurant Casa Vlad Dracul, Restaurant Rustic, Restaurant Carpați, Restaurant Catering House, Restaurant Vila Franka, Restaurant-Pizzerie Quattro Amici, Restaurant-Pizzerie JO Pub, Restaurant-Pizzerie Perla, Restaurant-Pizzerie Venetia, Restaurant-Pizzerie San Marco, Restaurant-Pizzerie Concordia, Restaurant Casa Ferdinand, Restaurant-Pizzerie Al Forno, Restaurant Express Four Seasons.

- **Cofetării și cafenele:** Cofetărie Burg Kaffe, Cofetărie Casa Cositorarului, Cafenea Julius Cafe și Cafe Central, Cafenea Caractere, Cofetărie Teodora, International Cafe,

- **Cluburi:** Club Aristocrat, Club Black Box, Club Kramer

AGRICULTURA

Fondul funciar:

Conform datelor cuprinse în Cadastrul Agricol al municipiului, din suprafața totală de 9.602,25 ha, terenul forestier are o suprafață de 3.702,29 ha, iar terenul agricol de 4.730,90 ha.

Structura pe categorii de folosință a suprafeței agricole este următoarea:

Categorii de folosință	Total extravilan și intravilan (ha)
Arabil	1535,31
Păsuni	1.655,95
Fânețe	1.246,95
Vii, livezi, hamei	292,69
Păduri și tufișuri	3.702,29+277,71
Ape și Stuf	107,24
Neproductiv	196,43
Drumuri	224,94
Construcții	362,74
TOTAL	9.602,25

Producția vegetală:

Nr.	Cultura	Suprafață (ha)	
		2011	2012
1.	Grâu	132	121
2.	Grâu de primăvară	-	7
3.	Orz	18	21
4.	Orzoaică	-	5

5.	Ovăz	24	20
6.	Cartofi	37	20
7.	Sfeclă de zahăr	-	-
8.	Sfeclă furajeră	-	3
9.	Porumb	326	260
10.	Legume	88	44
11.	Soia	-	-

Creșterea animalelor:

Situația animalelor crescute pe raza municipiului Sighișoara în cei doi ani de referință se prezintă astfel:

Specia	Efectiv de animale conform recensământului agricol din anul 2011	Efectiv de animale conform Registrului agricol din anul 2012
Bovine	905	960
Ovine	3.470	6.600
Caprine	770	670
Porcine	5.800	2.105
Păsări	170.000	152.000
Cabaline	170	110
Familii albine	1.830	1.430
Animale de blană	60	40

CAP. 6 SIGHIȘOARA – SEMNATAR al CONVENTIEI PRIMARILOR

După adoptarea în anul 2008 a pachetului legislativ al Uniunii Europene privind clima și energia, Comisia Europeană a lansat Convenția primarilor pentru a sprijini eforturile depuse de autoritățile locale în punerea în aplicare a politicilor privind energia durabilă. Convenția primarilor reprezintă principala mișcare europeană în care sunt implicate autoritățile locale și regionale care se angajează în mod voluntar pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor de energie regenerabilă în teritoriile lor. Prin angajamentul lor, semnatarii Convenției își propun atingerea și depășirea obiectivului Uniunii Europene de reducere cu 20 % a emisiilor de CO₂ până în anul 2020.

Premisa care stă la baza acestui concept este constatarea că structurile de guvernanță locală dețin un rol crucial în atenuarea efectelor schimbărilor climatice, având în vedere faptul că 80% din consumul de energie și emisiile de CO₂ sunt asociate cu activitățile urbane.

Convenția Primarilor reprezintă un angajament voluntar și unilateral asumat de municipalitățile semnatare, prin care se obligă să reducă emisiile de CO₂ cu cel puțin 20% până în anul 2020 față de un an de referință (anul recomandat este 1990, dar dacă nu există date se poate alege un alt an de referință pentru care există informații relevante) prin implementarea Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED), orașele semnatare dorind astfel să depășească obiectivele politiciei energetice ale Uniunii Europene.

Municipiul Sighișoara se numără printre semnatarii Convenției Primarilor care susține și sprijină eforturile depuse de autoritățile locale la punerea în aplicare a politicilor privind energia durabilă. În 2012, în luna februarie Municipiul Sighișoara a aderat la Convenția Primarilor (The Covenant of Mayors) prin adoptarea HCL nr. 19/23.02.2012. Principalele obligații asumate prin această hotărâre sunt:

- să stabilească un nivel de referință pentru consumul de energie și emisiile de CO₂ corespunzătoare, în teritoriul administrat
- să definească țintele globale și sectoriale de reducere a emisiilor de CO₂, în termeni măsurabili

- să întocmească un Plan de Acțiuni pentru Energie Durabilă axat pe termen lung, în colaborare cu cetățenii și organismele direct interesate, în termen de un an de la semnarea convenției
- să prezinte un raport de implementare aprobat de Consiliul Local, cel puțin o dată la doi ani de la data aprobării Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă în scopul evaluării, monitorizării și verificării;

Ca semnatar al Convenției Primarilor, Municipiul Sighișoara a fost inclus în proiectul "BEAM 21 - Consolidarea capacitatei privind măsurile de energie durabilă și planurile de acțiune pentru municipalități europene". Acest proiect s-a adresat personalului municipalității implicat în unul dintre următoarele domenii: protecția climei, aprovizionarea cu energie, buget, achizițiile publice, de cerere de ofertă, sectorul municipal de construcții, educație, transport public, amenajarea teritoriului. Proiectul a inclus un program de instruire a personalului cu privire la schimbările climatice și efectele locale, aprovizionarea locală cu energie durabilă, zonare inteligentă și planuri de dezvoltare, planuri de acțiune a energiei locale și multe alte domenii de acțiune pentru protecția climei locale și gestionarea inteligentă a energiei. Al doilea program s-a adresat consilierilor locali și s-a intitulat „Doisprezece pași către un plan de acțiune de energie al municipiului - Sighișoara”. Prin cele două programe s-a urmărit crearea unui grup de lucru în pentru elaborarea Planului Local de Acțiune pentru Energie Durabilă cu participarea nemijlocită a consilierilor locali și interesați în modelarea viitorului orașului lor într-un mod eficient în ceea ce privește energia și protecția climei, și celor care doresc să reducă în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră și să deschidă în același timp drumuri noi pentru economia locală.

În încheierea prezentului raport, adresez consilierilor locali rugămintea de a se implica în realizarea Planului Local de Acțiune pentru Energie Durabilă al Sighișoarei, în vederea și finalizării acestuia.

